

VeeteeltVlees bestaat 10 jaar en kijkt daarom met een aantal kopstukken uit de vleesveesector terug, maar vooral ook vooruit.

PIET VANTHEMSCHE

De bovenste verdieping van het imposante kantoor van de Belgische Boerenbond in Leuven. Daar zetelt de voorzitter van het machtige boerenbolwerk: Piet Vanthemsche. Die hoogte past wel bij de persoon Vanthemsche.

De West-Vlaming, geboren in Kortrijk in 1955, is een man die in staat is het speelveld van boven te aanschouwen, te analyseren om vervolgens zijn conclusies te trekken. Wat moet er gebeuren? Deze eigenschappen en het indrukwekkende netwerk van de West-Vlaamse voorman maken hem tot een zeer belangrijke factor in de Vlaamse landbouw en zeker in de vleesveehouderij.

De Vlaamse vleesveehouderij zit in een negatieve spiraal met relatief hoge kosten en een lage opbrengstprijs. Wat doet de Belgische Boerenbond om deze spiraal te doorbreken?
‘De vleesveehouderij is de meest traditionele sector van onze land- en tuinbouw. Een heel complex landschap bestaande uit veel kleine bedrijven. Zestig procent heeft minder dan twintig zoogkoeien, maar er is ook een kopgroep van zeer gespecialiseerde bedrijven. Die versnippering en kleinschaligheid zie je ook verder in de keten. Als men alle vaste kosten meetelt – dus ook rente op ingebracht kapitaal – dan schommelt het arbeidsinkomen op of onder nul. Dus rentabiliteit is inderdaad een groot punt van zorg. Wel zie je grote verschillen in de technische en economische resultaten tussen bedrijven. Er is geen enkele sector waar dat verschil zo groot is.’

Blijft de vraag: wat gaat de Belgische Boerenbond daaraan doen?

‘Aan de kostenkant proberen we invloed uit te oefenen waar we kunnen. Dat is bijvoorbeeld gelukt bij de totstandkoming van het generieke lastenboek rundvlees. In plaats van allerlei verschillende certificaten met verschillende eisen, dus verschillende audits, is er nu één certificaat met één “one stop audit”. Dat verlaagt de kostprijs voor vleesveehouders. Het grote geld ga je er niet mee binnenhalen. Als Boerenbond doen

Piet Vanthemsche: ‘Wij moeten ons bundelen in producentengroeperingen’

Meer zakelijkheid

Piet Vanthemsche, de voorman van de Belgische Boerenbond, voorziet een vleesveeketen die zakelijker en professioneler zal worden. En boeren houden de vinger aan de pols via producentengroeperingen. Een lastige, maar onontkoombare beweging.

tekst Rochus Kingmans

we het onmogelijke zo rap mogelijk, maar voor een mirakel moet je geduld hebben.’

Er is dus veel geduld vereist in de complexe, versnipperde sector zoals u die schetst?

‘We zijn al drie jaar bezig om te komen tot de aanvraag van een beschermde geografische aanduiding (BGA) van het Belgisch-witblauwvlees in Europa. Het is een discussie met veel partijen waarbij het moeite kost alle neuzen dezelfde richting op te krijgen. De complexiteit van de oefening is gelijk aan de complexiteit van de keten. Maar het ziet er goed uit en ik ga ervan uit dat we begin 2013 de Europese erkenning voor het witblauwvlees zullen aanvragen. Dat doen we niet alleen als Boerenbond, maar samen met ABS (Algemeen Boeren Syndicaat) en FWA (Fédération Wallone de l'Agriculture) en de verschillende fokkerijorganisaties.’

‘De ultieme discussie is toch de prijsvorming. Het grootste pijnpunt momenteel is de verschuiving van het vleesverbruik naar goedkopere vleessoorten. De prijs van Belgische kwaliteitsstieren (AS2) vlakt de laatste jaren af, terwijl de Europese prijs van de kwalitatief mindere AR3-stieren de laatste jaren juist in de lift zit. Om dat te doorbreken zal er een bundeling moeten komen op het niveau van boeren en de daaropvolgende schakels in de keten. Wij moeten ons bundelen in producentengroeperingen. Als Boerenbond maken we nu een begin door in te zetten op een BGA voor Belgisch witblauw die beheerd moet worden door een producentengroepering. Daarmee verbeteren we de onderscheidbaarheid van het hoog kwalitatieve witblauwe rundvlees. Het waarborgt het

behoud van een raszuivere witblauwe rundveepopulatie. Het sluit aan bij nieuwe consumententrends als lokaal geproduceerd en met een lage CO₂-uitstoot en biedt de mogelijkheid te differentiëren op specifieke kenmerken van witblauw: vetarm en omega 3-vetzuren.’

Bundeling in producentengroeperingen, hoe ziet u dat?

‘Een producentengroepering maakt collectief afspraken over de termijn en het volume van levering van vlees. We zouden het liefst willen dat er ook prijsafspraken worden gemaakt. Maar daarover is nog geen duidelijkheid in het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid. De vleesveesector móet veranderen en dat is lastig in deze meest behoudende sector van onze land- en tuinbouw. De Boerenbond kan geen prijs maken, wel randvoorwaarden creëren die uitzicht bieden op een betere prijs met een behoorlijk inkomen voor vleesveehouders op de lange termijn. Producentengroeperingen zijn in deze cruciaal.’

Tot slot: hoe ziet de Vlaamse vleesveehouderij er over tien jaar uit?

‘De keten zal dan zakelijker, professioneler en meer gestroomlijnd zijn. Schaalvergroting zal doorzetten, maar ik geloof niet in ongeremde groei. Een grote groep boeren zal via producentengroeperingen meer grip krijgen op de afzet in de keten. Maar zeker in verstedelijkte gebieden met veel koopkracht voorzie ik nog groei in huisverkoop. Vleesveehouders die technisch en economisch goede resultaten hebben en hun bedrijfsvoering maatschappelijk kunnen verantwoorden zijn de overlevers van morgen.’



Piet Vanthemsche
‘Het is lastig, maar de vleesveesector móet veranderen’